

Kennisbasis

Duits

8 juli 2009

Thema	Categorie/kernconcept	Omschrijving van de categorie / het kernconcept
1. Taalvaardigheden	1.1 De vaardigheden	1.1.1 beheerst de kijkvaardigheid en de luistervaardigheid op niveau ERK C1 1.1.2 beheerst de leesvaardigheid op niveau ERK C1 1.1.3 beheerst de spreek- en gespreksvaardigheid op niveau ERK C1 1.1.4 beheerst de schrijfvaardigheid op niveau ERK C1 1.1.5 kan belangrijke informatie van het Nederlands naar het Duits en van het Duits naar het Nederlands schriftelijk en mondeling correct weergeven
	1.2 Duits in de klas	1.4.1 is volgens het principe "doeltaal is voertaal" in staat het Duits als instructietaal te gebruiken
2. Taalkundige kennis	2.1 Algemene taalkunde	2.1.1 beschikt over elementaire kennis van de sociolinguïstische, pragmalinguïstische en historische taalkunde 2.1.2 herkent en kent de verschillende vakdidactische theorieën op het gebied van taalbeschouwing die geconcretiseerd zijn in de diverse leergangen 2.1.3 kent de basisregels van de syntaxis 2.1.4 kent de moderne theorievorming op het gebied van de semantiek
	2.2 Grammatica	2.2.1 kan verworven grammaticale kennis toepassen binnen de vaardigheden op het vereiste niveau van het Europees Referentiekader 2.2.2 beheerst de grammaticale en syntactische structuren van het Duits 2.2.3 kan ad hoc op grammaticale vragen adequaat antwoorden 2.2.4 kan zijn kennis van de Duitse syntaxis inzetten bij ontleedproblemen
	2.3 Lexicale kennis	2.3.1 beheerst de Duitse woordenschat per vaardigheids categorie op het hierbij aangegeven vereiste niveau van het ERK

	2.4 Fonetiek, uitspraak en fonologie	<p>2.4.1 beheerst de uitspraak van het Duits op niveau ERK C1</p> <p>2.4.2 kan het Duitse en het Nederlandse klanksysteem met elkaar vergelijken en herkent daardoor de interferentieproblemen op het gebied van de uitspraak tussen het Nederlands en het Duits</p> <p>2.4.3 heeft kennis van het fonetische schrift</p> <p>2.4.4 herkent zijn fouten en kan zijn eigen uitspraakfouten verbeteren</p>
	2.5 Vaktaal	<p>2.5.1 kan informatie inwinnen over het beschikbare materiaal voor Duits binnen het mbo-werkveld</p> <p>2.5.2 beheerst een deel van de (v)mbo-woordenschat (economisch, technisch) en kan die in een specifieke situatie voor de vaardigheden luisteren, spreken (waaronder ook telefoneren), lezen en schrijven zich eigen maken</p>
3. Sociaal-culturele kennis van doeltaallanden	3.1 Kennis van land en samenleving	<p>3.1.1 beschikt over uitgebreide en actuele kennis van land en samenleving van de D-A-CH-landen</p> <p>3.1.2 heeft inzicht in de denkwereld van de inwoners van landen, waar Duits gesproken wordt</p> <p>3.1.3 kent een groot aantal cultuurproducten uit verschillende genres (bijv. muziek en film)</p>
	3.2 Geschiedenis en geografie	3.2.1 heeft basiskennis van de geschiedenis, geografie, topografie en de politieke systemen van de doeltaallanden.
	3.3 Literatuur en cultuur	<p>3.3.1 heeft kennis van een aantal belangrijke teksten en auteurs uit de Duitstalige literatuur en kan deze teksten en auteurs in hun (cultuur-)historische context plaatsen</p> <p>3.3.2 heeft kennis van andere cultuurhistorische ontwikkelingen die voor de cultuur van de 20e en 21e eeuw van belang zijn en kent een groot aantal cultuurproducten uit verschillende genres (bijv. muziek en film)</p> <p>3.3.3 heeft uit de jeugdliteratuur minimaal 10 boeken gelezen</p> <p>3.3.4 kan verschillende soorten literaire teksten analyseren en heeft kennis van verschillende analysemethoden</p>

	3.4 Intercultureel bewustzijn	3.4.1 kent de belangrijkste resultaten van het onderzoek naar uitwisselingsprogramma's c.q. het intercultureel leren
--	--------------------------------------	--

4. Duits als schoolvak	4.1 Kerndoelen en examens	4.1.1 kent de belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. de didactiek van het VTO (vreemdetalenonderwijs), relevant voor de leerling zelf i.v.m. diverse leerprincipes 4.1.2 kent ontwikkelingen op het gebied van leerplannen c.q. eindtermen MVT, relevant vanuit maatschappelijk oogpunt: de leerlingen moeten goed toegerust beginnen aan levenslang leren
	4.2 Vak en maatschappij	4.2.1 kan de relevantie van het vak Duits binnen de samenleving overbrengen 4.2.2 kan de cultuur van de doeltaal positief vertegenwoordigen
	4.3 Interferentie	4.3.1 heeft kennis van de verschijnselen die voor Nederlanders interferentieproblemen veroorzaken
	4.4 Doeltaal als voertaal	4.4.1 heeft de kennis om de doeltaal als communicatiemiddel in de klas te gebruiken
	4.5 Methodologieën	4.5.1 De student kent de methodologieën van de MVT en heeft kennis van de verwervingsvolgorde, principes van leerstofordening, principes van kennisverwerving (in het bijzonder taalverwerving), verschillende (activerende) werkvormen, leerstijlen en werking van het geheugen.
	4.6 ICT	4.6.1 kan actuele ICT-toepassingen in verschillende lessituaties inzetten 4.6.2 heeft kennis van educatieve software
5. Het leren van taal	5.1 Het leren van taal	5.1.1 kent verschillende taalverwervingstheorieën 5.1.2 kent principes van leerstofselectie en leerstofordening die passen bij een geactualiseerd onderwijs in de MVT 5.1.3 kan tekortkomingen van leerwerken herkennen en met zelf ontwikkeld materiaal compenseren

	5.2 Taalvaardigheid	<p>5.2.1 kent luistervaardigheidstrategieën die hij inzet in zijn eigen taalverwervingsproces en in de onderwijspraktijk met leerlingen</p> <p>5.2.2 kent verschillende fasemodellen voor (een gedeelte van) lessen en verschillende typen van luister- en kijkvaardigheidsoefeningen</p> <p>5.2.3 kent leesvaardigheidstrategieën die hij inzet in zijn eigen taalverwervingsproces en in de onderwijspraktijk met leerlingen</p> <p>5.2.4 kent fasemodellen voor (een gedeelte van) lessen en verschillende typen van leesvaardigheidsoefeningen</p> <p>5.2.5 kent fasemodellen voor (een gedeelte van) lessen en verschillende typen van spreekvaardigheidsoefeningen</p> <p>5.2.6 kent schrijfvaardigheidstrategieën en kan ze in lessen toepassen afhankelijk van de doelgroep en van het leerdoel</p> <p>5.2.7 kent verschillende methoden van MVT-onderwijs in de praktijk en kan erover reflecteren</p> <p>5.2.8 kent het instrumentarium om leerwerken voor verschillende doelgroepen te analyseren en te beoordelen</p>
	5.3 Relevantie van het vak	5.3 kan de relevantie van het vak naar leerlingen, ouders, collega's en directie verwoorden en kent strategieën om het vak aantrekkelijk voor de leerling te maken.
	5.4 Uitspraak	<p>5.4.1 kent praktische oefeningsvormen die gebaseerd zijn op de basisregels van de fonetiek</p> <p>5.4.2 kent verschillende middelen om de uitspraakfouten van leerlingen die Duits leren, te verbeteren</p>
	5.5 Grammatica	<p>5.5.1 kan omgaan met schoolgrammatica en opzoekgrammatica</p> <p>5.5.2 kan de leerprogressie en de resultaten van de leerlingen meten en beoordelen</p>
	5.6 Woordenschat	<p>5.6.1 kan leerdoelgericht relevante woordenschat selecteren en in productieve en receptieve categorieën indelen</p> <p>5.6.2 kent diverse woordenschatverwervings-, raad- en afleidingsstrategieën, o.a. het gebruik van woordenboeken</p>
	5.7 Socio-culturele kennis en intercultureel bewustzijn	<p>5.7.1 bezit voldoende kennis waarbij wordt uitgegaan van een brede interpretatie van het begrip KLS (= kennis van land en samenleving)</p> <p>5.7.2 kan kennis van land en samenleving aan leerlingen overbrengen, waarbij hij gebruik maakt van authentiek materiaal</p> <p>5.7.3 bezit voldoende opzoekvaardigheden voor actuele ontwikkelingen</p> <p>5.7.4 kan jeugdliteraire teksten op verschillende manieren didactiseren</p>

	5.8 Communicatie-strategieën	<p>5.8.1 kan bij de inrichting van het MVT-onderwijs gebruik maken van verschillende op de doelgroep afgestemde onderwijs- en leervormen</p> <p>5.8.2 kan bij de inrichting van het MVT-onderwijs gebruik maken van verschillende op de doelgroep afgestemde opdrachten en oefeningen</p> <p>5.8.3 kan leer- en communicatiestrategieën aan leerlingen overbrengen en het gebruik ervan laten oefenen</p>
	5.9 Toetsing en voortgang	<p>5.9.1 kent verschillende methoden van prestatiemeting, rekening houdend met verschillende doelgroepen en verschillende niveaus</p> <p>5.9.2 heeft kennis van diagnostiek en geschikte remediale activiteiten</p> <p>5.9.3 kent algemene en vakspecifieke criteria om toetsen te maken en te beoordelen</p>
6. MVT-vakdidactiek specifiek	6.1 Methodologieën van MVT	<p>6.1.1 kent voor het MVT-onderwijs relevante onderwijs- en leervormen</p> <p>6.1.2 kent opdrachten en oefeningen voor alle relevante leerdoelen</p> <p>6.1.3 kent voor het MVT-onderwijs relevante leer- en communicatiestrategieën en kan de principes van zelfstandig leren toepassen</p> <p>6.1.4 kent educatieve software t.b.v. het MVT-onderwijs en kan deze beoordelen</p> <p>6.1.5 heeft kennis van de achterliggende didactische principes van de inrichting van de educatieve programma's</p> <p>6.1.6 kan bij het aanbieden van leerstof differentiëren naar leerstijl</p> <p>6.1.7 kan voor de doelgroep relevante en motiverende teksten uitkiezen</p> <p>6.1.8 kan bij de inrichting van het MVT-onderwijs gebruik maken van verschillende op de doelgroep afgestemde onderwijs- en leervormen en kan gebruik maken van "Duits na Engels"</p> <p>6.1.9 kan bij de inrichting van het MVT-onderwijs gebruik maken van verschillende op de doelgroep afgestemde opdrachten en oefeningen</p> <p>6.1.10 kan leer- en communicatiestrategieën aan leerlingen overbrengen en het gebruik ervan laten oefenen</p> <p>6.1.11 heeft kennis van het ERK en kan bijdragen aan het taalbeleid van de school</p>
	6.2 BVE-specifiek	<p>6.2.1 kan leerlingen trainen in het schrijven van branchespecifieke zakelijke standaard correspondentie, in het voeren van zakelijke (telefoon)gesprekken en in het lezen en beluisteren van beroepsgerichte teksten</p> <p>6.2.2 kent beoordelingscriteria voor mbo-lesmateriaal en kan hiermee bestaand materiaal beoordelen en eigen (additioneel) materiaal ontwikkelen</p>

	6.3 Projecten	6.3.1 heeft kennis van de task based approach 6.3.2 kan aan vakoverstijgende projecten deelnemen en kan samenwerken in een leergebied. 6.3.3 schat het belang van internationalisering op waarde en weet de mogelijkheden die er op de specifieke school bestaan, te benutten
--	----------------------	---